Meest gestelde vragen in de webinars van 9, 10 en 11 november 2026 over het maatregelpakket Landbouw, Natuur en Stikstof

Hoe zeker is het beleid voor de komende 10 jaar?

Het kabinet erkent dat het niet altijd makkelijk en mogelijk is om snel langetermijnperspectief en duidelijkheid te bieden aan agrarisch ondernemers maar is ervan overtuigd dat met het in juni van dit jaar gepresenteerde maatregelenpakket voor landbouw, natuur en stikstof, en de verdere uitwerking daarvan, de gang naar meer duidelijkheid en zekerheid kan worden ingezet. Het kabinet vindt het belangrijk om te werken via een samenhangende aanpak om zo te voorkomen dat ze iedere keer weer bij agrarische ondernemers aan moet kloppen met nieuwe doelen voor verschillende beleidsonderwerpen, zoals voor stikstof, grondgebruik, waterkwantiteit en -kwaliteit. Op 26 juni 2026 bepaalde het kabinet de richting om Nederland weer in beweging te krijgen en ruimte voor boer, natuur en bouw te maken. Op 3 november legden we de route vast. Bewegende doelen zijn in de wet vervangen door uitstootdoelen voor de landbouw, industrie en mobiliteit. Het programma Landbouw, Natuur en Stikstof laat zien hoe we de doelen gaan halen.

Daarmee is duidelijk wat de overheid uiterlijk in 2035 verwacht van de sectoren, bedrijven en ondernemers. Dit is een belangrijke stap om ondernemers zekerheid op de langere termijn te geven, maar we zijn er nog niet. De komende periode zal het kabinet de plannen steeds verder uitwerken, wordt voor ondernemers steeds duidelijker welke keuzes zij kunnen maken om te innoveren, extensiveren, verplaatsen of stoppen en krijgt de ondersteuning daartoe verder vorm.

Wat is de wetenschappelijke onderbouwing van 1000 meter zonering?

De omvang van de zones wordt ondersteund door onderzoek. Volgens het RIVM is emissiereductie tussen 500 en 1000 meter rondom een natuurgebied ongeveer 2,5 keer zo effectief voor natuurherstel als een gemiddelde emissiereductie elders in Nederland. Daarnaast concludeert het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) dat voor duurzaam natuurherstel zones nodig zijn die variëren van minimaal 500 tot maximaal 2.000 meter.

Er zijn dus verschillende wetenschappelijke onderzoeken benut om inzichtelijk te maken welke afstanden passend zijn om druk vanuit agrarische activiteiten en grondgebruik op het Natura 2000-gebied te beperken. Denk daarbij aan verspreiding van nutriënten via het bodem- en watersysteem, of de verspreiding van schadelijke stoffen uit gewasbeschermingsmiddelen via drift, water, atmosferische depositie of via ongewervelden. De passende afstand verschilt per drukfactor en hangt samen met de knelpunten die in de natuurdoelanalyses per gebied opkomen. Waar 1000 meter zonering komt is nog niet definitief, dat werkt het kabinet nu samen met de provincies uit. Afhankelijk van de drukfactoren voor specifieke gebieden kunnen provincies zelf de precieze begrenzing van de zones op perceelniveau vaststellen.

Geldt zonering alleen voor de agrarische sector?

Het kabinet vindt het belangrijk dat alle sectoren bijdragen aan het reduceren van stikstof. Generiek klimaat- en milieubeleid zorgt voor een stevige reductie stikstofemissie van de industrie, ook binnen zones. Voor industrie en mobiliteit geldt dat ze 50% stikstofreductie ten opzichte van 2019 moeten behalen in 2035. Daarbovenop geeft het kabinet een extra impuls voor vrijwillige bovenwetttelijke maatregelen, om stikstofuitstoot binnen de zones te reduceren. Zo komt er budget voor een NOx-regeling die speciaal voor deze zones bedoeld is. Het gaat om een tenderregeling: bedrijven kunnen meedingen naar subsidie voor zogeheten 'nageschakelde technieken', technieken die de stikstofuitstoot verder verminderen. Bedrijven in de zones kunnen zelf kiezen of ze hier gebruik van willen maken, het is geen verplichting. Ook is het mogelijk dat provincies zelf in de zones aanvullend beleid ontwikkelen voor niet-agrarische bedrijven.

Welke ruimte krijgen de provincies om in afwijking van generieke normen om een eigen aanpak in te vullen?

De generieke maatregelen, zoals de bedrijfsspecifieke emissienormen, gelden overal in Nederland. Dichtbij Natura 2000-gebieden en kwetsbare watergebieden krijgen ondernemers daarnaast te maken met een gebiedsgerichte aanpak gericht op alle drukfactoren, niet alleen stikstof, maar ook op verdroging, versnippering van natuur en de waterkwaliteit. Door gericht te kiezen voor maatregelen bij kwetsbare natuurgebieden kan er in grote delen van het land weer meer.

In elk gebied zijn de uitdagingen anders. Het kabinet vindt het belangrijk dat op gebiedsspecifieke kenmerken kan worden ingespeeld, maar wil een lappendeken aan verschillende maatregelen voorkomen. Daarom komt het kabinet met uniforme (instructie)regels voor in de zones, waarbij ruimte is voor maatwerk. Diverse provincies willen graag zelf plannen maken voor de zones. Daar geeft het kabinet ruimte voor. Provincies krijgen tot september 2028 de tijd om zelf met plannen voor deze zones te komen. Als het niet lukt om met zo'n gebiedseigen plan te komen binnen de vastgestelde doelen, gaan de rijksregels gelden. De komende maanden bekijken we samen met provincies in welke gebieden welke regels nodig zijn, afhankelijk van de drukfactoren voor specifieke gebieden kunnen provincies zelf de precieze begrenzing van de zones op perceelniveau vaststellen.

Provincies zijn doorgegaan met hun gebiedsplannen en koploperprojecten. Gaan deze wel door?

Ja, provincies kunnen vaak doorgaan met de gemaakte plannen. Zij hebben de afgelopen jaren niet stil gezeten en koploperprogramma's zijn vaak al in uitvoering. Tegelijkertijd zien we dat de provincies verschillende plannen hebben gemaakt, wat ook kan leiden tot verschillen voor de situaties van boeren. Daarom is besloten om meer regie te nemen vanuit het Rijk. Zodat regels en plannen beter op elkaar aansluiten en er ook een eerlijker speelveld voor boeren ontstaat. Provincies krijgen de ruimte om binnen bepaalde kaders hun eigen invulling te geven, bijvoorbeeld bij het afbakenen van zones rondom natuurgebieden of het herstel van waterhuishouding.

Aan welke criteria moeten omwisselbeslissingen voldoen om de opgaven te borgen?

Provincies kunnen per gebied een plan maken waarmee met eigen maatregelen dezelfde bijdrage wordt geleverd aan natuurherstel en vergunningverlening, ter vervanging van de Rijksaanpak.

Één van de voorwaarden is dat dit plan voor het betreffende gebied leidt tot eenzelfde en geborgd effect op vergunningverlening en systeemherstel als de Rijksaanpak, waarbij geldt dat voor stikstofreductie niet meer gevraagd wordt dan nodig is voor additionaliteit. Ook dient dit plan te passen binnen de financiële kaders van het Rijk.

Hoe wordt voor PAS-melders het nieuwe referentiepunt bepaald?

Voor PAS-melders, interimmers en andere ondernemers zonder geldige natuurvergunning heeft het kabinet op 3 november 2027 toegezegd om een nieuwe referentiesituatie onder voorwaarden in te willen voeren. Deze verkenning wordt momenteel uitgevoerd. Onderdeel van deze verkenning is het kiezen van een referentiedatum of –periode. In de loop van 2027 komt hier meer duidelijkheid over.

Hoe is de rekenkundige ondergrens berekend?

De commissie-Hordijk concludeerde in 2020 al dat er op een te hoog detailniveau naar stikstofneerslag wordt gekeken in de vergunningverlening (dit zorgt voor schijnzekerheid). En dat dit onder andere komt door de lage ondergrens.

Vervolgens heeft TNO/UvA in 2024 op verzoek van IPO ook onderzoek gedaan naar de ondergrens. Hier werd nog geen ondergrens gevonden maar werd geconcludeerd dat het wel aannemelijk is dat er een ondergrens moet zijn.

Professor Arthur Petersen heeft vervolgens een wetenschappelijk expertoordeel geschreven dat verder bouwt op al deze eerdere onderzoeken. Dit heeft Petersen gedaan op verzoek van het ministerie van LVVN. Na een beoordeling door andere wetenschappers heeft Petersen zijn onderbouwing verder aangescherpt.

De wetenschappelijke onderbouwing van Petersen komt uit op een ondergrens van afgerond 1 mol (0,5 mol) per hectare per jaar. Onder die waarde is de hoeveelheid stikstofneerslag zo klein dat het niet meer goed meetbaar is.

Hoe verhoudt de rekenkundige ondergrens zich tot de vergunning voor PAS-melders? En in het algemeen tot het verkrijgen van een natuurvergunning?

Het gevolg van de invoering van de rekenkundige ondergrens is dat projecten met een berekende depositiebijdrage onder de rekenkundige ondergrens geen natuurvergunning meer nodig voor wat betreft stikstof. Dit helpt bijvoorbeeld de meeste PAS-melders, de woningbouw en infrastructurele projecten en andere projecten met een kleine depositiebijdrage. PAS-melders die een melding hebben onder de rekenkundige ondergrens, bevinden zich dan niet meer in een 'illegale' situatie.

Hoe worden de opbrengsten van de maatregelen gemonitored?

De aanpak Landbouw, Natuur en Stikstof wordt gemonitord aan de hand van een dashboard dat de voortgang van de stikstofreductie inzichtelijk maakt. Iedere twee jaar wordt over de voortgang en gevolgen van de maatregelen gerapporteerd en iedere zes jaar over de landelijke staat van instandhouding en de instandhoudingsdoelstellingen per gebied. Voor de landbouw vindt in 2028 een eerste belangrijk toetsmoment plaats om vast te stellen of de landbouw op koers ligt om de emissiedoelen te halen. Als de resultaten achterblijven, kan het kabinet aanvullende maatregelen nemen en bijsturen.

stalaanpassingen. Dit is het technisch reductiepotentieel. Om de normen te halen, kunnen melkveehouders ook kiezen voor bijvoorbeeld het bijkopen van fosfaatrechten of het wegdoen van een aantal dieren.

Waarom komen er normen op bedrijfsniveau? Terwijl de emissiereductie van 45,4 tot 49,7 kiloton ammoniak in 2035 voor de gehele landbouwsector geldt?

De bedrijfsspecifieke emissienorm voor stikstof is één van de maatregelen om ervoor te zorgen dat de landbouwsector de benodigde emissiereductie behaalt in 2035, ten opzichte van de uitstoot in 2019. Andere maatregelen zijn bijvoorbeeld aanvullende regels in zoneringsgebieden en het terugdringen van veldemissies. Met alleen de bedrijfsspecifieke emissienormen gaat de landbouwsector dus niet het sectorale reductiedoel behalen.

De bedrijfsspecifieke emissienormen voor fosfaatrechten gelden voor de melkveebedrijven in heel het land. Dit is een vast doel dat melkveebedrijven in 2035 moeten hebben behaald. Hierdoor weten ondernemers wat de opgave voor hun bedrijf is en kan elke ondernemer zelf keuzes maken

om in 2035 op het eigen bedrijf aan de norm te voldoen. En de overheid heeft hierdoor de juridische borging dat daadwerkelijk emissiereductie plaatsvindt.

Voor de juridische borging wil het kabinet de mogelijkheid van korting op productierechten opnemen in het wetsvoorstel. Dit is uitsluitend bedoeld als stok achter de deur. Het wetsvoorstel wil het kabinet zo uitwerken dat de eventuele korting gericht wordt ingezet op achterblijvers. Ook hierbij helpt het om inzicht te hebben in de emissieuitstoot op bedrijfsniveau.

Waarom tellen veldemissies niet mee in de bedrijfsspecifieke emissienormen?

De bedrijfsspecifieke emissienormen werken volgens de systematiek van doelsturing: op bedrijfsniveau wordt vastgesteld welke norm bedrijven in 2035 moeten behalen. Agrarisch ondernemers maken zelf keuzes op het eigen bedrijf om die normen te behalen. Hiervoor is het van belang dat goed vastgesteld en geborgd kan worden wat de daadwerkelijke uitstoot op bedrijfsniveau is.

Op dit moment hebben we nog geen zicht op hoe we in een systematiek van doelsturing de veldemissies goed kunnen vaststellen en borgen. We onderzoeken wel hoe en wanneer veldemissies kunnen worden opgenomen in de systematiek van doelsturing.

Via middelvoorschriften wil de overheid wel de veldemissies terugdringen. Zo wil het kabinet dat er vanaf 2028 regels gelden voor het emissiearm aanwenden van ureumhoudende meststoffen, spuiwaters en plantaardig digestaat.

Hoe kunnen extensieve en/of biologische melkveehouders – die net voldoende fosfaatrechten hebben voor het aantal koeien die ze hebben - voldoen aan de emissienormen voor stikstof en klimaat?

Juist omdat biologische en extensieve bedrijven met hun bedrijfsvoering al een integrale positieve bijdrage leveren aan natuur en waterkwaliteit, vindt het kabinet het belangrijk dat de bedrijfsspecifieke emissienormen ook haalbaar zijn voor deze bedrijven. Bij het verder uitwerken van deze maatregel, wordt het volgende gedaan:

1. De rekensystematiek gaat voldoende aansluiten op dit type bedrijven. Bijvoorbeeld door het meerekenen van weidegang dat deze bedrijven al in hoge mate toepassen. Dit wordt preciezer in kaart gebracht.

2. Met Wageningen Livestock Research brengt het ministerie het handelingsperspectief verder in beeld, door middel van het doorrekenen van maatregelenpakketten bij een representatieve groep biologische en extensieve bedrijven. Voor deze bedrijven is het investeren in techniek niet altijd passend. Daarom wordt voor deze bedrijven vooral gekeken naar maatregelpakketten met relatief eenvoudige stalmaatregelen, meer weidegang, minder ruweiwit in rantsoenen en andere managementmaatregelen.
Op basis hiervan zal het kabinet besluiten of en hoe een eventuele aanpassing van de emissienorm voor ammoniak en de uitzondering op klimaat voor biologische bedrijven kan worden vormgegeven.

3. Het faciliterend pakket met ondersteuning voor stal- en managementmaatregelen krijgt specifieke ondersteuning voor dit type bedrijven.

De simulatietool voor melkveebedrijven die uiterlijk in maart 2027 beschikbaar komt, zal ook biologische en extensieve bedrijven een goed beeld geven met welke aanpassingen op het bedrijf de bedrijfsspecifieke emissienormen behaald kunnen worden.

Wat is het tijdspad voor het invoeren van de bedrijfsspecifieke emissienormen?

Er komen afrekenbare bedrijfsspecifieke emissienormen voor melkvee, varkens, pluimvee en kalveren in 2035. Het stelsel en de normen voor melkvee zijn in juni 2026 bekendgemaakt. Voor de andere dierhouderijsectoren gebeurt dit uiterlijk 31 maart 2027. Het gaat hierbij in alle sectoren om normen waar bedrijven in 2035 aan moeten voldoen.

De komende tijd wordt gewerkt aan de regelgeving. Verwachting is dat de ontwerpregelgeving na de zomer van 2027 in consultatie gaat. Dat is het moment waarop mensen zienswijzen op de regelgeving kunnen indienen. Deze zienswijzen worden verwerkt. Vervolgens gaat het wetsvoorstel voor advies naar de Raad van State. Daarna gaat de regelgeving naar de Tweede en Eerste Kamer. Wanneer de Tweede en Eerste Kamer hebben ingestemd met het wetsvoorstel, wordt de wet gepubliceerd en gaat de wet gelden.

De emissienormen zijn in 2035 afrekenbaar: bedrijven die er dan niet aan voldoen, kunnen een sanctie krijgen (bijvoorbeeld een boete). Het behalen van de normen vergt veel inspanningen en daarom ook veel tijd. Om bedrijven en sectoren te ondersteunen bij het behalen van de normen en al stappen te zetten richting 2030, zijn we ondersteunende regelingen aan het uitwerken. Deze komen de komende jaren beschikbaar. Meer informatie hierover staat op

Plannen voor melkveehouder;

Plannen voor intensieve veehouder (pluimvee, varkens, kalveren)

Plannen voor akkerbouw en teelten

Hoe zorgt het ministerie dat milieuorganisaties geen rechtszaken meer winnen, bijvoorbeeld omdat de emissiereductie van een stalsysteem juridisch gezien niet voldoende geborgd is?

Met dit maatregelenpakket wil het kabinet de emissiereductie en het natuurherstel juridisch borgen. Belangrijke voorwaarde hierbij is dat er daadwerkelijk voldoende natuurherstel plaatsvindt. Daarom bestaat het programma landbouw, natuur en stikstof niet alleen uit maatregelen om emissies te verminderen, maar ook uit maatregelen om natuurdoelen te halen. De minister van LVVN heeft aan de Tweede en Eerste Kamer gevraagd om de wetgeving die nodig is met spoed te behandelen, zodat die dit jaar nog ingevoerd kan worden.

Om tot een juridisch houdbaar systeem te komen dat ook standhoudt bij de rechter, is het belangrijk om emissies betrouwbaar te vaststellen, ook op bedrijfsniveau.

Daarom werkt het ministerie aan een geborgd systeem voor het monitoren van emissies op bedrijfsniveau. Hiermee kan worden aangetoond dat de beoogde emissiereducties daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Onderdeel hiervan is ook dat de emissiereductie van stalsystemen en andere emissiereducerende technieken en maatregelen wetenschappelijk onderbouwd en aantoonbaar zijn. In het programma Vernieuwing Stalbeoordeling wordt een nieuw stelsel ontwikkeld om maatregelen te beoordelen op de emissie van ammoniak, fijnstof, geur en broeikasgassen. Hiermee wordt de juridische onderbouwing van vergunningen versterkt, doordat de emissieprestaties van technieken op basis van gestandaardiseerde en gevalideerde methoden worden vastgesteld.

Daarnaast wordt gewerkt aan betrouwbare methoden voor het continu meten van stalemissies. Recente uitspraken van de Rechtbank Gelderland laten zien dat continu meten perspectief biedt op juridisch houdbare vergunningverlening op basis van emissiegrenswaarden (doelvoorschriften), mits de metingen voldoende betrouwbaar zijn, de naleving handhaafbaar is en aan de overige juridische vereisten wordt voldaan. Continu meten draagt ook bij aan de ontwikkeling en validatie van bereken- en meetmethoden binnen bedrijfsspecifieke doelsturing, waarmee ondernemers in de toekomst hun daadwerkelijke emissieprestaties beter kunnen aantonen.

Tot slot werkt het ministerie samen met provincies aan juridisch onderbouwingen waarmee handhavings- en intrekkingsverzoeken kunnen worden afgewezen. Streven is dat dit voorkomt dat het tot rechtszaken komt.

Wat voor landbouw is er vanaf 2035 mogelijk in de zoneringsgebieden rond Natura 2000-gebieden en in kwetsbare watergebieden? En wanneer is bekend welke bedrijven in de zones liggen?

In januari 2027 verwacht het ministerie van LVVN bekend te maken in welke kwetsbare watergebieden en rond welke Natura 2000-gebieden extra (instructie-)regels gaan gelden. Deze regels hebben als doel om de natuur en de waterkwaliteit in deze gebieden te beschermen en te herstellen. Provincies kunnen tot en met 31 augustus 2028 per aangewezen gebied met een gebiedseigen aanpak te komen. Dat heet een omwisselbeslissing. Dit biedt bijvoorbeeld mogelijkheden om door te gaan met bestaande gebiedsaanpakken en lopende gebiedsprocessen. Randvoorwaarde hierbij is dat een gebiedseigen plan geborgd tot eenzelfde resultaat gaan leiden als de regels op bedrijfsniveau tegen dezelfde kosten. Pas wanneer een gebiedseigen plan is beoordeeld en de Rijksaanpak of het eigen provinciale plan is vertaald naar de provinciale Omgevingsverordening is dus met zekerheid te zeggen welke bedrijven te maken krijgen met de zoneringsaanpak. Naar verwachting is dit eind 2028.

In zones gaan aanvullende regels gelden. Die richten zich op landbouwactiviteiten die negatief effect hebben op natuurherstel. Denk bijvoorbeeld ook aan waterkwaliteit of het voorkomen van droogte. Voor melkveehouderijen gaan bijvoorbeeld een strengere grondgebondenheidsnorm gelden en beperkingen op het gebied van mest. Akkerbouw- en teeltbedrijven krijgen onder meer te maken met regels rondom gewasbeschermingsmiddelen. Voor pluimvee-, varkens- en kalverhouderijen zijn geen regels voorzien. Hiervoor wordt in eerste instantie gekeken naar de bedrijfsspecifieke emissienormen voor de intensieve veehouderij.

De bredere ontwikkelrichting in de zones is daarmee een extensievere landbouw. Denkbare vormen van landbouw in de zone die kunnen helpen in het voldoen aan de regels zijn bijvoorbeeld het verbreden van een bedrijfsmodel naar zorgboerderij, voedselbos, landwinkel, kinderdagopvang of kleinschalig wonen op boerenbedrijven, het biologisch laten certificeren van het bedrijf. Ook extensieve bedrijfsvormen zoals natuurinclusieve landbouw, kringlooplandbouw, biodynamische landbouw, regeneratieve landbouw, agroforestry, permacultuur, precisielandbouw of (zwaar) agrarisch natuurbeheer met langjarige beheercontracten zijn mogelijkheden.

Er wordt telkens gezegd dat er een fors pakket aan ondersteuning komt. Wanneer komt dat en wat zit hierin?
We gaan zorgen dat er de komende jaren voor alle ontwikkelrichtingen volop ondersteuning komt. Voor bedrijven die gaan innoveren, extensiveren, omschakelen, verplaatsen of stoppen met het houden van vee. Het ministerie van LVVN is dit pakket en de regelingen nog aan het uitwerken. Kijk hier voor regelingen die al openstaan.

Wat bekend is over ondersteuning die nog in ontwikkeling is staat op de pagina's met de plannen van het kabinet, voor melkveehouderijen, intensieve veehouderijen en akkerbouw- en teeltbedrijven. Hier staat bijvoorbeeld ook dat het ministerie grondinstrumenten wil inzetten, zoals her- of ruilverkaveling.

Hoe gaat dit maatregelenpakket PAS-melders en interimmers helpen?

PAS-melders en interimmers krijgen kunnen ondersteuning van zaakbegeleiders krijgen om op bedrijfsniveau tot een vergunbare situatie te komen. Dit gebeurt via het Programma Maatwerk PAS-melders. Zaakbegeleiding aanvragen kan via RVO.

Streven is dat deze agrariërs uiterlijk in maart 2028 weten via welke ontwikkelrichting op het bedrijf zij tot een vergunbare situatie komen. Hierbij wordt dus ook direct gekeken wat voor effect het maatregelenpakket op hun bedrijf heeft. Maatregelen zoals grondgebondenheid en bedrijfsspecifieke emissienormen gaan ook gelden voor PAS-melders en interimmers.

Het maatregelenpakket zorgt voor borging om als landbouwsector minder stikstof uit te stoten en om natuurdoelen te halen. Hierdoor gaat de komende tijd de natuur verbeteren. Zo gauw dit maatregelenpakket wettelijk is vastgesteld door de Tweede Kamer én beheersmaatregelen zijn

getroffen om te zorgen dat de Rekenkundige ondergrens niet leidt tot stijging van depositie, kan de Rekenkundige ondergrens (RKO) worden ingevoerd.

Ook heeft het kabinet voor PAS-melders, interimmers en andere ondernemers zonder geldige natuurvergunning op 3 november 2027 toegezegd om onder voorwaarden een nieuwe referentiesituatie in te willen voeren. Het ministerie van LVVN voert nu een verkenning uit om te bepalen wat de randvoorwaarden zijn voor zo'n referentiesituatie.

Hoe gaat dit maatregelenpakket ervoor zorgen dat koplopers in de toekomst niet benadeeld worden door bedrijven die geen of te weinig stappen zetten?

Agrarisch ondernemers die al verduurzamingsstappen hebben gezet, hoeven minder aanvullende stappen te zetten om aan de voorgenomen regels te voldoen. Daarom wordt er bijvoorbeeld ook gewerkt met een reductiedoel voor stikstof in kilotonnen, in plaats van met een percentage. Dit reductiedoel moet behaald worden in 2035, ten opzichte van de uitstoot in 2019. Zie ook vraag 4 over biologische en extensieve bedrijven.

Waar kunnen we de wetenschappelijke onderbouwingen en rapporten zien die aantonen dat dit maatregelenpakket het stikstofprobleem oplossen?

Publicaties en onderzoeken die zijn uitgevoerd door en in opdracht van het ministerie van LVVN zijn openbaar beschikbaar. Kijk hiervoor op open.overheid.nl

Hieronder staan enkele relevante reflecties en onderzoeken:

Reflectie Maatregelenpakket Stikstof (WUR, oktober 2026)

Reflectie Maatregelpakket Landbouw Natuur en Stikstof (PBL, september 2026)

De integrale KPI-kernset Duurzame Landbouw: uitwerking voor melkveehouderij en akkerbouw - Research Portal - Wageningen University & Research

Hoe kan het wel (WUR 2025)

Technisch reductiepotentieel emissies melkvee (WUR, 2025)